

## MEME HASTALIKLARI DERNEKLERİ ETKİNLİKLERİ

**Prof. Dr. Vahit Özmen**

*Meme Hastalıkları Dernekleri Federasyonu Başkanı*

Sevgili Meslektaşlarım,

**B**ildiğiniz gibi gerek dünyada gerek ise ülkemizde meme kanseri sıklığının giderek artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'ne bağlı IARC'e göre (International Agency for Research on Cancer), 2002 yılında tüm dünyada yeni tanı konulan meme kanserli kadın sayısı 1.150.000 iken, bu sayı 2010 yılında 1.500.000'e ulaşacaktır. Önümüzdeki 10 yıl sonunda ise bu sayının yaklaşık %60 artacağı tahmin edilmektedir. Dünyadaki tüm meme kanserlerinin %55'i gelişmiş ülkelerde görülmekte, %45'i ise, gelişmekte olan ülkelerde görülmektedir. Ancak, mortalite oranlarında bunun tersi söz konusudur. Yani meme kanseri ile ilgili ölümlerin %55'i gelişmekte olan ülkelerde, %45'i ise gelişmiş ülkelerde olmaktadır. Gelişmiş ülkelerde, organize mamografik taramalarla, duktal karsinoma in situ (DKİS) oranı %25'e, non-palpabl meme kanserlerinin oranı ise, %50'nin üzerine çıkmakta, 50 yaş üzerindeki kadınlarda mamografi ile tarama, mortalite oranını %35'e yakın bir oranda azaltmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde, meme kanseri sıklığının artması, yaşam tarzının batıya benzemesi (Westernizing life) ve endokrin risk faktörlerinin artışı ile açıklanmaktadır. Bu ülkelerde mortalite oranının yüksekliği ise, meme kanseri farkındalığının olmaması, organize toplum tabanlı tarama yöntemlerinin uygulanmaması sonucu geç tanı ve yetersiz tedaviye bağlıdır.

Türkiye'mizde meme kanseri sıklığı da dünyadaki örneklerde olduğu gibi artmaktadır. Bu artış gerek yaşam tarzındaki (beslenme, çalışma koşulları, stres) gerek ise, endokrin faktörlerdeki (erken menarş, geç menopoz, doğurmama, geç doğurma, uzun süreli hormon replasman tedavisi uygulanması, vs.) değişikliklerle ilişkilidir. 1992 yılında İzmir'de yapılan bir çalışmada, meme kanseri sıklığı 24/100.000 iken son yıllarda yapılan çalışmalarda bu oranın 50/100.000 ulaştığı tahmin edilmektedir. Yine bu çalışmalarda, doğu bölgelerimizde lokal ileri evre meme kanseri oranı %50'nin üzerinde iken, batı bölgelerimizde bu oran %20 civarında olup, oldukça yüksek oranlardadır. Ülkemizde meme kanserinin erken tanısı için, Sağlık Bakanlığı Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı ve Meme Hastalıkları Dernekleri Federasyonu (MHDF) oldukça önemli çalışmalara başlamış ve devam ettirmektedirler.

Sağlık Bakanlığı Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı (KSDB), Ulusal Kanser Danışma Kurulu'nu kurarak bu kurula bağlı erken tanı ve tarama kurullarını oluşturmuştur. Bu kurula bağlı Meme Kanseri Erken Tanı ve Tarama Kurulu, bu hastalıkla ilgili uzmanlardan oluşmuş ve düzenli aralıklarla toplantılar yaparak, meme kanserinin ülkemizde erken tanı ve taraması için standartları belirlemiş, bun-

ların uygulanması için gerekli koşulları oluşturmaya başlamıştır. KSDB, tüm illerde bugün sayıları 100'ü aşan Kanser Erken Teşhis Tarama ve Eğitim Merkezleri (KETEM) kurmuştur. Bu merkezlerde, ücretsiz meme muayenesi ve mamografi çekilerek meme kanserinde erken tanı konulmaya çalışılmaktadır. Ayrıca, KSDB'nin öncülüğünde çıkarılan bir kanunla 50 yaş üstü kadınlarda ücretsiz mamografi çekilmektedir.

Değerli meslektaşlarım, devlet tarafından oluşturulan alt yapılar ve yapılan harcamalar, meme kanserinin erken tanı ve etkin tedavisi için yeterli olmamaktadır. Bunu sağlamak için, bu konu ile ilgili sağlık çalışanlarına (doktor, hemşire, sağlık teknisyeni vs.) çok önemli görevler düşmektedir. Özellikle KETEM'lerde çalışan doktorların ve Devlet Hastanelerinde meme kanseri ile ilgili olarak hizmet veren uzmanların (genel cerrah, radyolog, patoloj, medikal onkoloji ve radyasyon onkolojisi uzmanı vs.) meme kanseri ile ilgili bilgilerini güncelleştirmeleri, özellikle kadınlarda olmak üzere tüm toplumda meme kanseri farkındalığı oluşturmaları ve birer gönüllü olarak çalışmaları şarttır.

Kuruluşunun dokuzuncu yılında olan Meme Hastalıkları Dernekleri Federasyonu'nun kuruluş amaçlarından en önemlisi, meme kanseri ile ilgili olarak hedef kitlenin ve sağlık çalışanlarının sürekli eğitimini sağlayarak, meme kanseri farkındalığını ve sağlık çalışanlarının bu konudaki bilgi düzeyini arttırmaktır. Bunun sonucu olarak, ülkemizde de meme kanserinin erken tanısına ve ülke gerçekleri dikkate alınarak etkin tedavinin oluşmasına katkıda bulunulacaktır. Bu amaçlara uygun olarak federasyonumuz, çok sayıda ulusal kongre, konsensus toplantıları, bölgesel toplantılar düzenlemekte, 5 yıldır yayım hayatında olan ve her ay binlerce kişiye ulaşan, TÜBİTAK, EBSCO ve Index Copernicus'ta yer alan Meme Sağlığı Dergisini çıkarmakta ve bugün sayısı 15.000'e ulaşan ulusal meme kanseri hasta kayıt programını uygulamaktadır.

Sağlık Bakanlığı Kanserle Savaş Dairesi Başkanlığı (KSDB) ile yaptığımız görüşmeler sonucunda, federasyonumuzun KSDB ile birlikte "Ulusal Meme Kanseri Eğitim Kursları" düzenlemesine karar verilmiştir. Bu kurslar, Türkiye'mizin tüm illerindeki KETEM'lerde çalışan doktorlarımızı ve Devlet Hastanelerinde meme kanseri ile ilgili olarak hizmet veren uzmanları (genel cerrah, radyolog, patoloj, medikal onkoloji ve radyasyon onkolojisi uzmanı vs.) kapsayacaktır. KETEM çalışanları ve Uzmanlarımız için ayrı ayrı olarak düzenlenecek olan bu kurslarda, konularında deneyimli bilim adamlarımız, meme kanserinin epidemiyolojisi, risk faktörleri, erken tanı, patolojisi, tedavisi ve takibi için konferanslar verecek, paneller dü-

zenleyecektir. Kurslarımız her iki ayda bir farklı illerimizde o illere yakın illeri de kapsayacak şekilde yapılacaktır. Böylece, ülkemizde bulunan tüm illerimizi kapsamış olacaktır.

Değerli meslektaşlarım, "Ulusal Meme Kanseri Eğitim Kursları'nın" ilki 21 Şubat 2010 tarihinde Bursa'da yapılmıştır. Bu kursa, Bursa ili ile birlikte Yalova, Balıkesir ve Bilecik illerindeki KETEM doktorları ve devlet hastaneleri uzmanları katılmıştır. Kurslar, KETEM doktorları ile Devlet Hastaneleri'nde çalışan uzmanlarımıza konularında dene-

yimli ve farklı disiplinlerdeki bilim adamlarımızca ayrı ayrı verilmiştir. Kursları tamamlayan meslektaşlarımız, başarı sertifikalarını almışlardır. Kurslarımızın ikincisi 15 Mayıs 2010'da Eskişehir'de yapılacaktır.

Bu kursun kadınlarımızda meme kanserinin erken tanısı ve etkin tedavisine katkı sağlamasını umuyor, hepimizi destek olmaya davet ediyorum. Kurs programları ile ilgili detaylı bilgiler, federasyonumuzun web sayfasından ([www.mhdf.org](http://www.mhdf.org)) ve federasyonumuzun sekreterinden ([rumisabirce@gmail.com](mailto:rumisabirce@gmail.com)) temin edilebilir